

LITERATURA

Josep Bayerri i Xavier Garcia: ‘Les riberes catalanes de l’Ebre’

Quan el lector tingui a les mans les últimes aportacions literàries de Josep Bayerri i Xavier Garcia, també tindrà bona part de la història de l'Ebre català de les últimes dècades (*Les riberes catalanes de l'Ebre*). Resulta molt atraient que unes cròniques de la nostra terra escrites per Josep Bayerri a *La Vanguardia*, després de mig segle -la primera, el 3 de gener de 1964- siguin actualitzades el 2022, quan els lectors tenen una nova visió de com la nostra història ha anat evolucionant al llarg d'aquests anys. No resulta estrany que Xavier Garcia hagués animat Bayerri a traduir al català aquells textos escrits en aquell moment en la llengua imposada per l'Espanya eterna. Conec molt bé Xavier Garcia (el seu prologuista) des d'aquell 2 de juliol de 1978, quan Josep Tarradellas feia una visita institucional a la Ràpita; i ens veuríem nou

dies després arran de la tragèdia del càmping Alfacs. Posteriorment, els nombrosos articles publicats en diferents mitjans catalans, entre els quals, el nostre *Setmanari L'Ebre*, han posat a l'abast de multituds de lectors arreu de Catalunya la problemàtica del territori. Nascut a la marinera Vilanova i la Geltrú, ha fet moltes visites al Sud català, i es va instal·lar definitivament a Horta de Sant Joan per a estar més a prop de la gent. Ha dedicat molts llibres a fer descobrir aquest Sud, tantíssimes vegades oblidat de Barcelona i que, gràcies a ell, amb les seves aportacions, ha deixat de ser una terra desconeguda. Penso en aquests moments que Catalunya també té sud, La Catalunya nuclear, i els quatre volums dels seus *Homenos*, que han donat visibilitat a molts personatges, que, amb el seu silenci i la seva constància, continuen escrivint

part de la nostra història.

Xavier Garcia i Josep Bayerri ja fa anys que es coneixen i han compartit militància en el Partit Socialista. Jo vaig conèixer Bayerri l'1 de gener del 1984. Aquell dia, el també periodista Manuel Campo Vidal presentava a la Ràpita el seu llibre *Información y Servicios secretos en el atentado al Presidente Carrero Blanco*, per a, posteriorment, amb la companyia de Bayerri, el llavors regidor de Cultura Paco Carles i jo mateix com a presentador de l'acte, parlar de la premsa comarcal. Fa cinc anys vaig coincidir a l'aeroport del Prat amb Campo Vidal i encara se'n recordava, d'aquesta conferència celebrada a l'Ajuntament de la Ràpita.

Josep Bayerri és un dels grans periodistes ebrenca de la segona meitat del segle XX i també de l'actual XXI, com podem comprovar regularment

els lectors d'aquest setmanari, tot i que molt abans, el 1985, ja ens va donar com a aperitiu *Les Terres de l'Ebre, encara un futur...?*, de la ja llegendària col·lecció 'Dertosa'. No és estrany que Garcia l'animés a publicar aquells articles traduïts al català, i, com a final, una nova mirada al territori i als canvis que s'han operat. D'aquesta forma l'assaig de Bayerri és un ampli recorregut per totes les Terres de l'Ebre, la seva problemàtica i el seu futur. Des de Mequinensa a l'Illa de Buda, passant, pels ulls dels lectors, tots els esdeveniments ocorreguts des del llunyà 1969 i fins als nostres dies. 50 anys després, tots els capítols són interessants en el sentit de recuperar la nostra història i actualitzar-la. A tall d'exemple les cròniques dedicades al Matarranya, Flix i Ascó, al mite de Mequinensa, tortosina i ebrenca, la batalla de l'Ebre, els

Eduardo Sánchez
cronista cultural

transvasaments... i tants fets acompanyats d'alguns dels personatges de l'època. Però m'ha colpit - i d'això me'n recordo perfectament- l'agressió física que va patir per part d'un polític per informar d'activitats fosques produïdes en el seu moment a l'Ajuntament de Tortosa.

Per tot allò exposat abans, podem dir que ens trobem davant d'un magnífic llibre, un recorregut fluvial i històric de les Terres de l'Ebre, contat per dos grans periodistes ebrenca: Josep Bayerri i Xavier Garcia.